Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0258

Tarpvalstybinių represijų prieš žmogaus teisių gynėjus problemos sprendimas

2025 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tarpvalstybinių represijų prieš žmogaus teisių gynėjus problemos sprendimo (2025/2048(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į JT deklaraciją dėl žmogaus teisių gynėjų ir į 2025 m. balandžio 4 d. JT Žmogaus teisių tarybos rezoliuciją „Žmogaus teisių gynėjai ir naujos bei besiformuojančios technologijos. Žmogaus teisių gynėjų, įskaitant žmogaus teisių gynėjas moteris, apsauga skaitmeniniame amžiuje“,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 3 ir 21 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,

– atsižvelgdamas į 2004 m. birželio mėn. priimtas ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų ir į savo 2023 m. kovo 16 d. rezoliuciją dėl ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų[1],

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 27 d. Tarybos išvadas dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2025 m.,

– atsižvelgdamas į 2020–2024 m. ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kuris pratęstas iki 2027 m.,

– atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas)[2],

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir

---

1 OL C, C/2023/409, 2023 11 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj.

2 OL L 277, 2022 10 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

Tarybos direktyvą (ES) 2024/1760 dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 ir Reglamentas (ES) 2023/2859[3],

– atsižvelgdamas į Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai 2024 m. Komisijos metinę ataskaitą dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje,

– atsižvelgdamas į savo su programos „Pegasus“ ir lygiaverčių šnipinėjimo programų naudojimu susijusių galimų pažeidimų ir netinkamo administravimo taikant Sąjungos teisę tyrimo ataskaitą,

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio 17 d. G7 vadovų pareiškimą dėl tarpvalstybinių represijų ir 2025 m. vasario mėn. G7 daugiašalių suinteresuotųjų subjektų dialogą tarpvalstybinių represijų klausimu,

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. birželio mėn. Sąjungos išorės politikos generalinio direktorato tyrimą „Tarpvalstybinės represijos prieš žmogaus teisių gynėjus. Poveikis pilietinei erdvei ir priimančiųjų valstybių atsakomybei“,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A10-0206/2025),

A. kadangi tarpvalstybinės represijos yra tinkamai dokumentais pagrįstas reiškinys, kuris vyksta visame pasaulyje blogėjant žmogaus teisių padėčiai, mažėjant pilietinei erdvei ir vis labiau plintant vis labiau represyviems ir įžūliems autoritariniams režimams;

B. kadangi nėra visuotinai priimtos tarpvalstybinių represijų apibrėžties ir oficialūs duomenys yra riboti, o tai kliudo kovoti su šiuo reiškiniu; kadangi, remiantis organizacijos „Freedom House“ duomenimis, 2012–2024 m. daugiau kaip 20 proc. pasaulio vyriausybių nuo 2014 m. dalyvavo tarpvalstybinėse represijose ir 103-e tikslinių šalių surengė 1219 tiesioginių fizinių incidentų; kadangi už beveik 80 proc. visų tarpvalstybinių represijų atvejų atsakingos 10 valstybių, t. y. Kinija, Turkija, Tadžikistanas, Rusija, Egiptas, Kambodža, Turkmėnistanas, Uzbekistanas, Iranas ir Baltarusija; kadangi kitų regionų šalys, pvz., Kuba, Nikaragva ir Venesuela Lotynų Amerikoje, Saudo Arabija Persijos įlankoje ir Eritrėja Afrikoje, taip pat registruojamos kaip tarpvalstybinių represijų vykdytojos;

C. kadangi JT deklaracijoje dėl žmogaus teisių gynėjų pastarieji įvardijami kaip asmenys ar grupės, kurie taikiais būdais propaguoja, gina ar siekia apsaugoti ir įgyvendinti žmogaus teises ir pagrindines laisves nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis;

---

[3] OL L, 2024/1760, 2024 7 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

D. kadangi žmogaus teisių gynėjai yra labai svarbūs ES sąjungininkai ginant ir skatinant žmogaus teises, demokratiją ir teisinės valstybės principą, taip pat smerkiant tokių teisių pažeidimus; kadangi ES gairės dėl žmogaus teisių gynėjų ir susiję įsipareigojimai vis dar įgyvendinami nevienodai;

E. kadangi visame pasaulyje žmogaus teisių gynėjams gresia tarpvalstybinių represijų pavojus ir pastaraisiais metais užregistruota vis daugiau atvejų; kadangi daug atvejų lieka neužregistruota, nes bijoma tolesnių atsakomųjų veiksmų;

F. kadangi, kaip matyti iš valstybių narių ir bendraminčių šalių žvalgybos tarnybų ataskaitų, tarptautinės represijos dažnai kenkia priimančiųjų valstybių saugumui, suverenitetui ir teisinei tvarkai ir kelia sisteminę grėsmę pilietinei erdvei, demokratinėms institucijoms ir teisinei valstybei tiek tarptautiniu lygmeniu, tiek atitinkamoje valstybėje;

G. kadangi, nepaisant didėjančio informuotumo apie tarptautinių represijų egzistavimą ir mastą, ES užsienio ir vidaus politikos atsakas į tarpvalstybines represijas tebėra ribotas ir fragmentiškas, todėl atsiranda susirūpinimą keliantis žmogaus teisių gynėjų, kuriems gresia pavojus, apsaugos trūkumas;

H. kadangi naujos technologijos, ypač šnipinėjimo programos, pvz., „Pegasus“, yra esminė šiuolaikinio tarpvalstybinių represijų priemonė, kurią vyriausybės naudoja žmogaus teisių gynėjams šnipinėti ir stebėti;

I. kadangi socialinė žiniasklaida ir kitos skaitmeninės platformos sudaro palankias sąlygas tarpvalstybinėms represijoms, be kita ko, įsilaužimo išpuolių, priekabiavimo internete, bauginimo ir šmeižto bei dezinformacijos kampanijų, kurios yra glaudžiai susijusios su tradiciniais tarpvalstybinių represijų prieš žmogaus teisių gynėjus metodais, forma;

J. kadangi vykdant skaitmenines tarpvalstybines represijas vis dažniau naudojamasi dvejopos paskirties interneto technologijomis, įskaitant socialinę mediją ir skaitmenines platformas, kurios pilietinės visuomenės organizacijoms, žmogaus teisių gynėjams, žurnalistams, teisininkams, tinklaraštininkams ir kitiems nepriklausomiems asmenims suteikia svarbią viešąją erdvę, kurioje jie gali atskleisti pažeidimus ir ginti pagrindines laisves; kadangi autoritariniai subjektai siekia užtvindyti, stebėti, nutildyti šias platformas ar jomis manipuliuoti, vykdydami priekabiavimą, dezinformaciją ir stebėjimą; kadangi kai kurios technologijų bendrovės kartais atliko pasyvų ar net aktyvų vaidmenį sudarant sąlygas skaitmeninėms represijoms ir taip tapo svarbiais tarpvalstybines represijas įgalinančiais subjektais;

K. kadangi reikalingas didesnis skaidrumas, susijęs su tuo, kaip technologijų bendrovės reaguoja į vyriausybių prašymus pašalinti turinį ar gauti prieigą prie naudotojų informacijos;

L. kadangi tremtyje gyvenančios ir diasporai priklausančios žmogaus teisių gynėjos moterys susiduria su konkrečių lyčiai būdingų formų tarpvalstybinėmis represijomis, pvz., priekabiavimu dėl lyties, piktnaudžiavimu ir bauginimu, dėl kurių patiria stigmatizaciją ir socialinę izoliaciją; kadangi su lytimi susijusios skaitmeninės tarpvalstybinės represijos vykdomos tada, kai valstybės ir su valstybe susiję veikėjai pasitelkia skaitmenines technologijas ir panaudoja lytį bei mizoginiją kaip represijų priemonę prieš žmogaus teisių gynėjas moteris, gyvenančias ne savo kilmės šalyje;

M. kadangi visapusiškas suderintų žmogaus teisių teisinių sistemų laikymasis ir saugus teisinis statusas nacionaliniu ir ES lygmenimis mažina žmogaus teisių gynėjų patiriamą tarpvalstybinių represijų poveikį;

Tarpvalstybinės represijos prieš žmogaus teisių gynėjus. Stiprėjančios tendencijos ir grėsmės

1. siūlo tarpvalstybines represijas apibrėžti kaip valstybių, įskaitant autoritarinius režimus ir jų patikėtinius, išpuolius ir grasinimus, kuriais siekiama ginti ir propaguoti savo interesus peržengiant nacionalines sienas siekiant priversti disidentus, politinius oponentus, žurnalistus, aktyvistus, žmogaus teisių gynėjus ir diasporos narius, juos kontroliuoti arba nutildyti, taikant įvairius fizinius metodus, pvz., tikslinius žudymus, grobimus, smurtą, priekabiavimą ir priverstinį grąžinimą; dingimą ir deportavimą, taip pat strateginį netinkamą teisinių priemonių naudojimą, įskaitant piktnaudžiavimą konsulinėmis paslaugomis, ekstradicijos procedūras ar raudonuosius perspėjimus ir areštus, taip pat nefizinius metodus, pvz., skaitmeninį sekimą, bauginimą, šantažą ir grasinimus žmogaus teisių gynėjų šeimoms;

2. smerkia bet kokios formos tarpvalstybines represijas kaip rimtą grėsmę tarptautinei žmogaus teisių teisei ir priimančiųjų šalių suvereniteto pažeidimą taikant užsienio kišimosi taktiką; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia priimti iš esmės sutartą tarpvalstybinių represijų apibrėžtį ir sustiprinti bendrą kovą su šiuo reiškiniu pasitelkiant tvirtą teisinę sistemą daugiašaliu, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis;

3. reiškia didelį susirūpinimą dėl tarpvalstybinių represijų eskalavimo; pažymi, kad tarpvalstybinių represijų atvejų skaičius greičiausiai yra nepakankamai įvertintas, nes tarpvalstybines represijos dažnai vyksta slaptai;

4. pabrėžia, kad valstybių remiamos tarpvalstybinės represijos įgauna vis klastingesnes formas, įskaitant fizinę žalą, kankinimus, deportaciją, sekimą, teisinį spaudimą, šmeižto kampanijas, skaitmenines grėsmes, priverstinius dingimus ir grobimus, priverstinę repatriaciją, ekstradicijos prašymus, lėšų įšaldymą, grasinimus šeimos nariams ir neteisėtą nužudymą;

5. pabrėžia ir smerkia tai, kad buvęs Europos Parlamento pirmininko pavaduotojas Alejo Vidal-Quadras tapo Irano vykdytų tarpvalstybinių represijų – teroristinio išpuolio, surengto vienoje iš ES valstybių narių, – auka;

6. smerkia autoritarinius režimus ir kitus nusikaltėlius bei jų patikėtinius visame pasaulyje už tai, kad jie vis dažniau vykdo skaitmenines tarpvalstybines represijas; atkreipia dėmesį į DI technologijų, šnipinėjimo programų, įsilaužimų ir asmeninės informacijos viešinimo naudojimą siekiant persekioti, stebėti, diskredituoti ir įbauginti žmogaus teisių gynėjus ir asmenis, į kuriuos nusitaikoma; pabrėžia, kad skaitmeninės tarpvalstybinės represijos taip pat apima turinio cenzūrą, įskaitant prašymus pašalinti informaciją, grasinimus teisinėmis priemonėmis, spaudimą dėl turinio keitimo ir tremtyje valdomų žiniasklaidos priemonių blokavimą, siekiant nuslopinti arba pašalinti informaciją, kuria kritikuojami autoritariniai režimai;

7. smerkia lyties pagrindu vykdomas skaitmenines tarpvalstybines represijas, kurios neproporcingai nukreiptos prieš žmogaus teisių gynėjas moteris, gyvenančias ne savo kilmės šalyse; yra labai susirūpinęs dėl didėjančios seksualinės prievartos ir grasinimų naudojant skaitmenines technologijas, kuriomis siekiama diskredituoti žmogaus teisių gynėjas moteris ir atgrasyti jas nuo tolesnės veiklos;

8. smerkia nusikaltimų vykdytojus, kurie vykdo teisinį ir diplomatinį spaudimą, be kita ko, pasinaudodami politiškai motyvuotais Interpolo raudonaisiais perspėjimais ir tarptautine institucine kovos su terorizmu struktūra, prašydami areštuoti ir išduoti ištremtus žmogaus teisių gynėjus ir asmenis, į kuriuos nusitaikė; be to, smerkia netinkamą priskyrimą teroristams, baudžiamojo persekiojimo vykdymą *in absentia* ir kitas administracinio pobūdžio priemones, pvz., pilietybės panaikinimą, atsisakymą išduoti su viza susijusius dokumentus, draudimus keliauti ir atvykti, atsisakymą išduoti tapatybės dokumentus ir suteikti konsulines ar bankininkystės paslaugas;

9. reiškia didelį susirūpinimą dėl kai kurių priimančiųjų šalių, įskaitant kai kurias ES valstybes nares, ir nevalstybinių subjektų, pvz., skaitmeninių paslaugų teikėjų ir kitų technologijų tarpininkų, privačių šnipinėjimo programų pramonės įmonių, saugumo rangovų, privačių tyrėjų, nusikalstamų organizacijų ir patikėtinių, įskaitant diasporos narius, vaidmens sudarant palankesnes sąlygas tarpvalstybinėms represijoms, be kita ko, pasitelkiant valstybių pasienio ir saugumo pajėgų bendradarbiavimą;

10. be to, pabrėžia, kad tarpvalstybinės represijos kelia tiesioginę grėsmę valstybių, įskaitant ES valstybes nares, suverenitetui ir saugumui, nes jos suteikia užsienio valstybių veikėjams galimybę bauginti, taikyti prievartą ir kontroliuoti už savo sienų ribų; primena,

kad nors nacionalinis saugumas toliau priklauso išimtinei valstybių narių atsakomybei, dėl šios praktikos masto ir tarpvalstybinio pobūdžio reikia koordinuoto atsako ES lygmeniu, įskaitant nacionalinių valdžios institucijų, ES institucijų ir pilietinės visuomenės veikėjų bendradarbiavimo iniciatyvas;

11. reiškia didelį susirūpinimą dėl mažėjančios pilietinės erdvės ir tremtinių nutildymo, nes jų balsas padeda dokumentuoti autoritarinių valstybių vykdomus žmogaus teisių pažeidimus ir piktnaudžiavimą; primena, kad laisvos demokratinės visuomenės, be kita ko, artimiausiose ES kaimyninėse šalyse, gynimas ir rėmimas yra pačios ES strateginis interesas;

12. atkreipia dėmesį į ilgalaikį psichologinį tarpvalstybinių represijų poveikį aukų ir jų šeimų psichikos sveikatai ir bendrai gerovei, įskaitant jų saugumo jausmą, psichologinę neliečiamybę, socialinius santykius ir gebėjimą tęsti viešąją veiklą, dėl šio poveikio daugeliu atvejų patiriama ilgalaikė trauma, izoliacija ir atskirtis; griežtai smerkia nusikaltimų vykdytojų atsakomuosius veiksmus prieš užsienyje gyvenančių žmogaus teisių gynėjų šeimas kaip tarpvalstybinių represijų priemonę; atkreipia dėmesį į ypač atgrasomąjį tarpvalstybinių represijų poveikį, be kita ko, tarp išeivių ir pilietinės visuomenės narių, gyvenančių tremtyje;

13. pabrėžia, kad svarbu pripažinti, jog tarptautinės represijos prieš žmogaus teisių gynėjus daro neproporcingai didelį poveikį tiems, kurių pažeidžiamumas susijęs su rase, etnine kilme, religija, lytimi, seksualumu, negalia ar socialine ir ekonomine padėtimi;

14. pabrėžia, kad kai kuriose pasaulio dalyse žurnalistai gali susidurti su tarpvalstybinėmis represijomis, o tai turi ilgalaikių pasekmių jų karjerai ir asmeniniam saugumui;

Tarpvalstybinių represijų klausimo integravimas į ES politiką

15. ragina Komisiją, valstybes nares ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) sistemingai spręsti tarpvalstybinių represijų klausimą prireikus į ES susitarimus įtraukiant nuostatas dėl žmogaus teisių ir vedant dialogus žmogaus teisių klausimais su ES nepriklausančiomis šalimis ir kituose dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo forumuose, pvz., JT žmogaus teisių taryboje;

16. primygtinai ragina EIVT padėti žmogaus teisių gynėjams ir asmenims, į kuriuos nusitaikyta, įskaitant disidentus, nukentėjusius nuo tarpvalstybinių represijų ES nepriklausančiose šalyse, pasitelkiant specialias programas, kuriomis siekiama suteikti jiems galimybę tęsti savo darbą tremtyje ir išlikti saugiems nuo represijų ir agresijos;

17. ragina Komisiją ir EIVT į ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje po 2027 m. ir ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų įtraukti tarpvalstybines represijas kaip grėsmę žmogaus teisių

gynėjams ir asmenims, į kuriuos nusitaikyta, ir nuostatas dėl žmogaus teisių gynėjų apsaugos ir saugumo;

18. primygtinai tvirtina, kad reikia skubiai tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis šalinti apsaugos spragas, su kuriomis susiduria žmogaus teisių gynėjai, į kuriuos nukreiptos tarpvalstybinės represijos; ragina jiems teikti skubią, lanksčią, prieinamą ir tvarią paramą, įskaitant skubią paramą, laikiną perkėlimą ir priemones bei mokymus, kad jie galėtų geriau apsisaugoti nuo visų rūšių grėsmių ir neteisėto sekimo, kurie gali prilygti tarpvalstybinėms represijoms; pabrėžia, kad reikia teikti skaitmeninio ir kibernetinio saugumo mokymus, teisinę pagalbą ir psichosocialinę paramą nuo tarpvalstybinių represijų nukentėjusiems žmogaus teisių gynėjams; mano, kad labai svarbu, jog apsaugos politika ir programos būtų orientuotos į aukas, atžvalgios lyčiai, kompleksinės, įtraukios ir nediskriminuojančios;

19. ragina ES ir jos valstybes nares laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų ir pabrėžia, kad teisė prašyti prieglobsčio yra labai svarbi siekiant apsaugoti asmenis, kuriems gresia persekiojimas pagal Ženevos konvenciją;

20. ragina valstybes nares kuo geriau pasinaudoti savo nacionaline politika ir turimomis ribomis, kad būtų parengta nuoseklesnė, labiau koordinuota ir nuspėjama asmenims, prieš kuriuos vykdomos tarpvalstybinės represijos, skirta politika;

21. reiškia susirūpinimą dėl tarpvalstybines represijas vykdančių valstybių ambasadų vaidmens; atkreipia dėmesį į padidėjusią riziką žmogaus teisių gynėjams, kuriems reikia konsulinių paslaugų, kai jie priversti bendrauti su šiomis ambasadomis; ragina valstybes nares didinti spaudimą jų teritorijoje esančioms su tarpvalstybinėmis represijomis susijusių šalių ambasadoms, kad jos nenaudotų savo diplomatinių atstovybių pastangoms nutildyti nepritarimą užsienyje, kaip numatyta Vienos konvencijoje dėl konsulinių santykių;

Koordinuotos stebėsenos ir duomenų rinkimo stiprinimas

22. ragina EIVT ir valstybes nares, bendradarbiaujant su atitinkamomis institucijomis, pvz., Europolu, koordinuoti pastangas ir sukurti prieinamos informacijos, duomenų, sekimo ir ataskaitų teikimo mechanizmus, kad būtų pagerintas tarpvalstybinių represijų atvejų jų teritorijose dokumentavimas, ir sudaryti sąlygas greitam reagavimui ir tyrimui, kai to prireikia; ragina EIVT stiprinti žmogaus teisių gynėjams ir asmenims, į kuriuos nusitaikyta, skirtų ES delegacijose esančių ryšių punktų, kuriems pavesta iškelti klausimus atitinkamos sostinės valdžios institucijoms, tinklą; mano, kad šie mechanizmai turėtų būti prieinami pilietinei visuomenei ir suteikti galimybę tinkamai užregistruoti jos indėlį;

23. ragina Komisiją sukurti centralizuotą katalogavimo mechanizmą, skirtą registruoti, stebėti ir vertinti tarpvalstybinių represijų incidentus prieš žmogaus teisių gynėjus ES ir pasidalyti įspėjimais

apie juos, nes tai padės nustatyti ES politikos spragas, parengti tinkamus strateginius atsakomuosius veiksmus ir remti koordinuotus veiksmus tarp valstybių narių;

24. ragina valstybes nares kodifikuoti tarpvalstybines represijas nacionalinės teisės aktuose, siekiant padėti valdžios institucijoms nustatyti tarpvalstybines represijas ir užkirsti joms kelią; ragina valstybes nares savo vyriausybėse įsteigti nacionalinius centrus, skirtus galimoms ir faktinėms tarpvalstybinių represijų aukoms, ir pateikti priemonių rinkinį, kuriame būtų paaiškinta, kaip pranešti apie tokių represijų atvejus;

25. ragina valstybes nares, Europolą ir ES teisėsaugos mokymo agentūrą (CEPOL) atitinkamoms vyriausybinėms agentūroms, išorės paslaugų teikėjams ir jų darbuotojams, ypač kibernetinio saugumo, teisėsaugos ir imigracijos pareigūnams ir darbuotojams, kuriems pavesta nagrinėti prašymus išduoti vizas ir peržiūrėti ekstradicijos prašymus bei kitų formų teisinį bendradarbiavimą su ES nepriklausančiomis šalimis, rengti mokymus apie informuotumą tarpvalstybinių represijų srityje, atsakomąsias strategijas ir specialius rizikos vertinimo protokolus, didžiausią dėmesį skiriant skaitmeniniam sekimui, atsakomųjų veiksmų rizikai ir piktnaudžiavimui teisiniais mechanizmais;

Skaitmeninių technologijų, kaip tarpvalstybines represijas įgalinančių veiksnių, keliamos rizikos šalinimas

26. ragina ES ir jos valstybes nares pripažinti skaitmenines tarpvalstybinių represijų formas, įskaitant prieš žmogaus teisių gynėjus nukreiptas dezinformacijos kampanijas, užkirsti joms kelią ir kovoti su jomis, taip pat užtikrinti, kad žmogaus teisių gynėjai būtų apsaugoti nuo priekabiavimo, bauginimo ir cenzūros internete, neatsižvelgiant į paslaugų teikėjo kilmę, skaitmeninės infrastruktūros vietą ar naudojamas priemones; ragina ES valstybes nares kriminalizuoti užsienio žvalgybos veiklą, nukreiptą prieš tremtyje gyvenančius disidentus, kaip skaitmeninių tarpvalstybinių represijų formą;

27. prašo valstybių narių taikyti griežtą šnipinėjimo programų ir sekimo rinkų ir operacijų priežiūrą, be kita ko, visiems ES įsisteigusiems technologijų eksportuotojams taikant privalomą išsamų patikrinimą žmogaus teisių srityje ir ES dvejopo naudojimo prekių reglamentą[4], ir panaikinti šnipinėjimo programų licencijų eksportą į šalis, kuriose esama dokumentais pagrįstų tarpvalstybinių represijų ir žmogaus teisių pažeidimų, kai yra numatoma rizika, kad šios priemonės bus naudojamos siekiant nutildyti ar bausti už žmogaus teisių gynimą ar

---

[4] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/821, nustatantis Sąjungos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimą (OL L 206, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

nepritarimą; primena 2024 m. Komisijos gaires dėl kibernetinio sekimo priemonių eksporto, kuriomis siekiama didinti informuotumą apie riziką, susijusią su netinkamu kibernetinio stebėjimo technologijų naudojimu, ir suteikti eksportuotojams praktinių žmogaus teisių padėties vertinimo priemonių;

28. ragina valstybes nares sukurti lengvai prieinamus ir saugius pranešimų teikimo mechanizmus, skirtus gerbti ir saugoti vartotojų privatumą, kad tremtyje ar diasporos bendruomenėse gyvenantys žmogaus teisių gynėjai galėtų atitinkamoms vyriausybinėms agentūroms pareikšti susirūpinimą dėl skaitmeninių tarpvalstybinių represijų; pabrėžia, kad reikia pripažinti specifinę skaitmeninių tarpvalstybinių represijų, susijusių su lytimi, problemą ir ypatingas šios rūšies represijų pasekmes žmogaus teisių gynėjoms moterims;

29. ragina ES ir jos valstybes nares užtikrinti, kad privatūs subjektai, ypač technologijų sektoriuje, būtų patraukti atsakomybėn už savo vaidmenį tais atvejais, kai jie sudaro sąlygas skaitmeninėms tarpvalstybinėms represijoms; taip pat ragina skelbti skaidrumo ataskaitas ir sukurti veiksmingus skundų nagrinėjimo mechanizmus, kurie būtų prieinami žmogaus teisių gynėjams ir kitiems asmenims, kuriems kyla pavojus;

Atskaitomybės užtikrinimas ir sankcijų taikymas

30. ragina ES patraukti tarpvalstybines represijas vykdančias valstybes ir režimus atsakomybėn už žmogaus teisių pažeidimus pagal Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, Europos žmogaus teisių konvenciją, Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir Konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir apsvarstyti galimybę skirti tikslines sankcijas toms valstybėms ir tarpvalstybinių represijų prieš žmogaus teisių gynėjus vykdytojams; primygtinai ragina ES remti tarpvalstybinių represijų aukas, siekiančias žalos atlyginimo pateikiant strateginius ieškinius Europos Žmogaus Teisių Teismui;

31. smerkia tai, kad tarptautinės represijos taip pat vykdomos ES valstybių narių teritorijoje ir kai kuriais atvejais valstybės narės bendrininkauja vykdant tarpvalstybines represijas; atkreipia dėmesį į tai, kad tarpvalstybinės represijos taip pat vykdomos bendradarbiaujant vyriausybėms;

32. pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės turi remti išsamų žmogaus teisių padėties patikrinimą plėtojant santykius su vyriausybėmis, kurios, kaip žinoma, vykdo tarpvalstybines represijas prieš žmogaus teisių gynėjus arba sudaro sąlygas tokioms represijoms;

33. ragina ES padidinti mechanizmo „ProtectDefenders.eu“ finansavimą, išplėsti jo įgaliojimus įtraukiant žmogaus teisių gynėjus, kuriems gresia tarpvalstybinės represijos, ES ir padidinti finansavimą pilietinės visuomenės organizacijoms, veikiančioms žmogaus teisių gynėjų ir asmenų, kuriems gresia pavojus, apsaugos srityje;

34. ragina Komisiją toliau aktyviai bendrauti it bendradarbiauti su Interpolu ir JT, be kita ko, kuriant bendrą tarpvalstybinių represijų saugumo sistemą, siekiant nutraukti piktnaudžiavimą, politiškai motyvuotą raudonųjų perspėjimų, mėlynųjų perspėjimų, informacijos skleidimo ir ekstradicijos prašymų naudojimą; ragina į Europolo įgaliojimus įtraukti tarpvalstybines represijas ir susijusių incidentų bei Interpolo perspėjimų, nukreiptų prieš žmogaus teisių gynėjus ir kitus asmenis, vertinimą; ragina valstybes nares kuo atsargiau svarstyti prašymus suimti ir išduoti asmenis režimams, kurie praeityje piktnaudžiavo raudonaisiais perspėjimais;

35. ragina ES ir jos valstybes nares naudotis visomis turimomis priemonėmis siekiant apsaugoti žmogaus teisių gynėjus ir asmenis, į kuriuos nusitaikyta, ir stiprinti nacionalinį suverenitetą ir demokratines vertybes, įskaitant sankcijas pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą (ES Magnitskio aktą), draudimus išduoti vizas ir diplomatų, kurie, kaip žinoma, dalyvavo tarpvalstybinių represijų veiksmuose, išsiuntimą; primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybes nares į ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą įtraukti tarpvalstybines represijas kaip kategoriją, pagal kurią gali būti taikomos sankcijos, ir įtraukti asmenis, kurie, kaip nustatyta, yra tarpvalstybinių represijų vykdytojai; įspėja, kad negebėjimas užkirsti kelią tarpvalstybinėms represijoms ir į jas reaguoti gali pakenkti ES, kaip saugaus prieglobsčio nuo persekiojimo bėgantiems asmenims ir žmogaus teisių gynėjai, patikimumui;

36. ragina ES, jos valstybes nares, Komisiją ir EIVT sutelkti ir koordinuoti visas savo priemones tarpvalstybinių represijų problemai spręsti, stiprinti diplomatinius santykius, be kita ko, pasitelkiant ES delegacijas, siekiant užkirsti kelią ES nepriklausančių šalių tarpvalstybinių represijų taktikai ir nuo jos atgrasyti, ir atkreipti dėmesį į šiuos incidentus skelbiant viešus pareiškimus, taip didinant visuomenės informuotumą; ragina aktyviau koordinuoti veiksmus su bendramintėmis šalimis partnerėmis, atsižvelgiant į G7 ir kitus svarbius tarptautinius forumus;

°

° °

37. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.